

601 3. Beh. af Lovf. om Tilfyn med Fremmede og Rejsende m. m.

602

til at give ham Medhold i, og jeg kan forstyre den ærede Minister, at det ikke er min Skyld, at de ikke ere blevne mere effektive, men jeg undsaar mig for ved tredie Behandling at komme til at staa ene med Forslag i Retning af at gjøre Bestemmelserne mere effektive. Jeg tror imidlertid, at Forskrifterne, saaledes som de nu ere foreslaaede af Udvalget, dog ere mere effektive end de andre Affattelser af § 15, og jeg slutter mig selvfolgelig til dem, som jeg anser for at være de virksomste. Den høitærede Justitsminister advarede imod at lade sig vilbiede af den Erfaring, man kunde have gjort i sin særlige Kreds, og bide sig fast i Forestillingen om visse Ulemper, der fulgte af visse Forhold, og saa ensidig søge at betrygge sig derimod ved at træffe Bestemmelser, som ellers kunde falde urimelige og besværlige. Denne Advarsel imod Ensidighed var naturligvis ikke fra den høitærede Ministers Side rettet imod nogen enkelt Gruppe her i Salen, ikke rettet imod Bæverne af en enkelt Opfattelse af denne Sags Bestaaenhed. Det er jo soleklart, at man lige saa godt som man ensidigt kan lægge Hovedvægten paa Samfundets Betryggelse uden Hensyn til Individets Frihed, kan lægge Vægten ensidig paa den personlige Frihed, Individets Ukranfælighed, og saa lade Samfundet stytte sig selv. Jeg antager, at den høitærede Justitsminister ikke med sin Bemærkning særlig har sigtet til nogen enkelt Side, og jeg tror, at Ministerens Advarsel og Formaning i Virkeligheden kan være paa rette Sted, naar den tages i hele sin Almindelighed. Det er blevet sagt, at der skulde være noget særligt, for den personlige Frihed Byrdefuldt, ja endogsaa — som det forekommer mig — for Menneskeverdigheden Kranfende ved at man stiller den Fordring til omvankende arbejdsjøgende Personer, at de skulle være forsynede med en bestemt Legitimation. Jeg kan ikke forstaa dette. Jeg ser ikke rettere, end at da den Fordring, der nu stilles til en enkelt Klasse af Samfundet, naar den søger et enkelt bestemt Erhverv, at den skal have en Studsmaalsbog, maa anses for at være endnu mere kranfende for denne enkelte Klasse og byrdefuld med Hensyn til Erhvervet. At endog denne Følelse af det Byrdefulde og Menneskeverdigheden Kranfende ved at føre et saadant Legitimationsbevis med sig som den omtalte Arbejdsbog, skulde være saa stærk, at den almindelige Retsbevidsthed vilde rejse sig derimod, saaledes at man ikke vil opfylde Lovens Bestemmelse, at Vedkommende, der ere satte til at paase Lovens Bestemmelser Overholdelse, ville se igjennem Fingre dermed, fordi ogsaa deres

Retsbevidsthed kranfes, er Noget, jeg aldeles ikke forstaaer. Jeg nærer den faste Overbevisning, at den Bestemmelse, som er bleven til Lov ved Tilslutning fra Folkets Repræsentation, vil Beslutningen ogsaa respektere, og den Lov, som Justitsministeren sætter sit Navn under, vil han ogsaa nok sørge for, at hans Retsbejente efterkomme og fuldbyrde. Hvad angaar den Indvending, at Bestemmelsen skulde være byrdefuld, da nærer jeg ikke nogen som helst Betænkelighed i saa Henseende. Jeg har ved Sagens 2den Behandling tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at det synes mig at være en Fordel for vedkommende Individet at være forsynede med et utvilsomt Legitimationspapir. Naar man nu siger: Javel, vi gjøre det til en frivillig Sag, at forbre Arbejdsbogen, men Fordringen skal opfyldes, saa behøve vi ikke mere, da svare jeg: Ja, det kan siges, men det holder ikke Stik i Praxis. Der er forholdsvis uden Sandsynlighed for, at det Individ, som giver sig paa Jarten for at søge Arbejde — jeg forudsætter naturligvis hæderligt Arbejde — allerede i det Dieblit, han forlader sit Hjem, er kommen paa det Næne med sig selv om, at det dog vil være det Heldigste og Fordelagtigste for ham at have denne Arbejdsbog med sig, og paa ethvert senere Trin af hans Vandring er det jo omtrent bag- eller dog forbundet med særlige Vanskeligheder for ham at skaffe Dokumentet tilveie. Naar det derimod paalægges som en almindelig Pligt, saaledes som ved Studsmaalsbogen, at have et saadant Dokument, saa falder Sagen ganske naturlig; det er da et Inventar, som Enhver, der kan komme i det Tilfælde at maatte rejse omkring for at søge Erhverv, ogsaa vil forsyne sig med, og Byrden ved at forsyne sig dermed indskrænker sig til de otte Skilling eller sexten Ore, som den høitærede Minister syntes at anse som en passende Pris for Bogen, og som vel at mærke kun udredes een Gang i Vedkommendes Liv. Jeg kan ikke se, at denne Byrde vil være særlig tyngende. Arbejdsbogen medfører efter min Mening den Fordel for Ihændehaveren, at han til enhver Tid er forsynet med en utvilsom Legitimation, ikke at tale om, at han har et Dokument, paa hvilket det staaer ham frit for at forlange Arbejdsattest givet. For den gode Arbejder og dygtige Erhverver er dette en absolut Fordel. Men den høitærede Minister har ganske vist Ret, naar han siger, at dersom det Hele indskrænker sig til at være blot en Fordel for Vedkommende, saa kunde man dog aldrig komme til at paanøde ham det; man kunde ikke komme videre end til at sætte ham i Stand